

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою професійного спрямування
«Муніципальне підприємництво»

на тему: «Економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства (на прикладі VAXTKRAFT ROSENHAGEN)»

Виконавець:

Студент ФЕУП
Малахатка Д.С.

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., старший викладач
Подмазко О.М.

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку економіки України, що характеризується підвищеною конкурентною боротьбою та динамікою в бізнес-процесах, кардинально переглядаються методи ведення бізнесу. У контексті економічної невизначеності та фінансових криз, підприємства, прагнучи забезпечити власне існування та стабільний розвиток, змушені швидко пристосовуватися до зовнішніх і внутрішніх змін. Основним способом вирішення цих проблем вважається створення та застосування системи стратегічного керування, яка охоплює візію майбутнього, місію, стратегічні цілі, а також тактичні та оперативні кроки для їх досягнення.

Однак, у нинішніх складних умовах, підприємства не можуть залишатися нерухомими. Вони повинні рухатися в обраному напрямку. У цьому контексті важливою частиною системи стратегічного управління є стратегія розвитку підприємства. Вирішення проблем розвитку підприємства полягає у моніторингу ринкових тенденцій, розробці та реалізації конкурентних переваг, які можна досягти за допомогою ефективної стратегії розвитку. Ця стратегія дозволяє контролювати та регулювати діяльність підприємства, а також запобігати збиткам і знижувати ризики.

В наш час процес розробки та адаптації стратегії підприємства набуває особливої ваги. Це пояснюється змінами у правовому регулюванні діяльності підприємств, включаючи податкове, зовнішньоекономічне, митне та інвестиційне законодавство. Крім того, проблема несплати боргів залишається актуальною для багатьох підприємств, що впливає на їх фінансову стабільність та загалом на їхню діяльність. Тому необхідно виявляти фактори, що впливають на розвиток підприємств, оцінювати їх, планувати майбутні дії як для підприємства в цілому, так і для її окремих підрозділів.

Розробка стратегії розвитку підприємства потребує глибокого аналізу виробничих та технічних можливостей, встановлення цілей і визначення ключових проблем, вибору та обґрунтування оптимальних рішень, складання плану дій і перевірки його ефективності.

Теоретичним і практичним аспектам стратегічного управління присвячені дослідження багатьох вітчизняних та іноземних вчених, таких як П. Брінь, Ю. Голтвянська, М. Полухович, В. Романишин, А. Бернацька, С. Васи́лига, В. Жихарева, О. Гура, М. Балджи, С. Шастун, О. Готь, А. Градова, П. Друкер, Н. Каплан, С. Кова та ін. Вони зробили значний внесок у процес розробки стратегії розвитку та підходів і методів її формування.

Мета кваліфікаційної роботи: всебічний аналіз та розробка економічного обґрунтування стратегії розвитку підприємства, визначення ключових факторів, які впливають на його ефективність і конкурентоспроможність. Робота передбачає аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, оцінку його сильних та слабких сторін, можливостей та загроз.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- дослідити сутність та функції стратегії розвитку підприємства;
- описати основні види стратегій розвитку підприємства;
- проаналізувати стратегічні аспекти зовнішньоекономічної діяльності;

- проаналізувати загальну характеристику та комерційну діяльність підприємства;
- оцінити кон'юнктурні тенденції на ринку рослин України;
- надати оцінку можливих конкурентних переваг «Vaxtkraft Rosenhagen» у порівнянні з вітчизняними підприємствами;
- охарактеризувати основні положення проєкту «комерційного озеленіння» територіальних громад;
- зробити розрахунок бюджету проєкту та варіантів його монетизації;
- скласти комерційний та соціальний ефект для територіальних громад від запропонованого проєкту.

Об'єктом дослідження. Аналіз внутрішньої структури підприємства VAXTKRAFT ROSENHAGEN, його ресурсного потенціалу, організаційної культури, а також взаємодії з зовнішнім середовищем – конкурентами, ринком, регуляторними структурами та іншими зацікавленими сторонами.

Предметом дослідження є проєкту стратегічної співпраці підприємства з територіальними громадами Одеської області.

Методи дослідження. Для роботи використовуються методи, що аналізують внутрішнє та зовнішнє середовище. Основу становить аналіз документації підприємства, включно з фінансовими звітами. SWOT-аналіз виявляє сильні та слабкі сторони, а PEST-аналіз оцінює вплив зовнішніх факторів. Фінансовий аналіз зосереджений на ключових показниках, а аналіз конкурентоспроможності – на позиції на ринку. Стратегічне планування включає розробку альтернатив, а моделювання – оцінку їх наслідків. Компаративний аналіз дозволяє порівнювати підходи та стратегії різних підприємств.

Інформаційна база дослідження включає внутрішні документи підприємства, такі як фінансові звіти та бізнес-плани, а також наукову та фахову літературу для теоретичного підґрунтя. Законодавчі документи, які визначають правове середовище діяльності підприємства, а результати експертних оцінок та опитувань допомагають зрозуміти перспективи та сприйняття зацікавлених сторін. Ринкові дослідження надають інформацію про конкуренцію та споживацькі тренди, а джерела з медіа та Інтернету актуалізують дані про сучасні ринкові умови та галузеві тенденції.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменування). Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 67 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 10 рисунків.

Публікації

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи «**ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**» досліджено сутність та функції стратегії розвитку підприємства, складені основні види стратегій розвитку підприємства та зроблено аналіз стратегічних аспектів зовнішньоекономічної діяльності.

У другому розділі «**АНАЛІЗ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ VAXTKRAFT ROSENHAGEN В КОНТЕКСТІ ВИХОДУ НА УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК**»

проаналізовано загальну характеристику та комерційну діяльність підприємства «VAHTKRAFT ROSENHAGEN», складено оцінку кон'юнктурних тенденцій на ринку рослин України та складено комерційний та соціальний ефект для територіальних громад від запропонованого проєкту.

У третьому розділі «ПЕРСПЕКТИВИ СТРАТЕГІЧНОЇ СПІВПРАЦІ VAHTKRAFT ROSENHAGEN З ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ» охарактеризовано основні положення проєкту «комерційного озеленіння» територіальних громад, розраховано бюджет проєкту та варіанти його монетизації, зроблено оцінку ефективності та ризиків проєкту.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеної роботи були складені висновки:

1. Стратегія розвитку є більш широким та довгостроковим планом, що охоплює різні аспекти та фактори. Її метою є досягнення значущої цілі, враховуючи різноманітні можливості та загрози. Інші стратегії можуть бути менш складними та фокусуватися на конкретних завданнях або проблемах без загального великого плану. У сучасному світі, саме стратегія розвитку визначає напрямки розширення та масштабування діяльності підприємств, а також допомагає обирати оптимальні та найбільш ефективні засоби для досягнення успіху та адаптації до змін внутрішнього та зовнішнього середовища вчасно.

2. Здатність підприємств адаптуватися до змін у технологіях, кон'юктурі та інших аспектах грає важливу роль, на рівні не менш важливій, ніж вибір конкретної стратегії розвитку. Підприємства мають можливість обрати один із чотирьох підходів до управління цією адаптацією: Бездіяльне очікування - коли підприємство реагує на зміни лише тоді, коли вони вже стали критичними, без попередньої підготовки. Активне очікування - коли підприємство готове проявити кваліфіковану та ефективну реакцію на зміни, маючи відповідну підготовку. Підготовка до змін - коли підприємство свідомо працює над підготовкою до можливих змін, навіть якщо вони ще не стали актуальними. Стимулювання бажаних змін - коли підприємство активно сприяє впровадженню змін та інновацій для досягнення своїх цілей.

3. Найбільш оптимальним варіантом є передбачення змін та стимулювання їх впровадження через інновації. Отже, в умовах постійних змін підприємствам необхідно підтримувати свій курс, адаптуючись гнучко та вчасно. Це можливо завдяки технологічному, економічному та соціальному прогнозуванню.

4. Протягом п'яти років нематеріальні основні засоби підприємства залишилися на одному рівні, тоді як її оборотні активи та загальна сума активів значно зросли. На додачу, загальний обсяг капіталу продемонстрував зростання до 2021 року, а в 2022 відбулося його невелике скорочення. PEST-аналіз для підприємства підкреслює значущість політичних рішень, економічних умов, соціальних трендів та технологічних нововведень при розширенні на український ринок.

5. На фоні цих аналітичних даних, Vaxtkraft Rosenhagen повинна розглядати Україну як потенційно привабливий ринок для своєї діяльності. Політичні рішення в Україні, особливо в контексті підтримки малого та середнього бізнесу, можуть сприяти успіху підприємства. Але необхідно уважно вивчати регулятивну базу, щоб

уникнути можливих торгових обмежень, зокрема в імпорті/експорті рослинних продуктів. Економічний аспект також грає ключову роль. Ураховуючи зростання оборотних активів та активів підприємства, їй варто ретельно аналізувати економічну ситуацію в Україні, включаючи покупну спроможність населення та поточні інфляційні показники. Соціальні тренди в Україні, такі як зростаюча увага до екології та природи, можуть стати додатковим катализатором для розвитку Vaxtkraft Rosenhagen, особливо якщо підприємство зосередиться на сталому вирощуванні рослин.

6. З огляду на технологічний аспект, Україна пропонує широкі можливості завдяки своїм ІТ-спеціалістам та інноваційним рішенням у сфері аграрної промисловості. Впровадженням сучасних технологій, Vaxtkraft Rosenhagen може оптимізувати свої бізнес-процеси та забезпечити конкурентоспроможність на новому ринку. Також після завершення військових дій в Україні країна активно почне відновлювати свою економіку та соціальну сферу. Відновлення інфраструктури, зокрема на Донбасі, де були найбільші руйнації, стане одним із пріоритетних завдань держави. Багато міжнародних організацій і партнерських країн надали допомогу Україні, що сприяло швидкому відновленню. Це буде дуже привабливим фактором для підприємства «Vaxtkraft Rosenhagen».

7. Проєкт «комерційного озеленення» може бути реалізований у двох варіантах: «LIGHT» та «NORMAL». У варіанті «LIGHT» основна увага приділяється базовому навчанню та простішим методам озеленення через короткі семінари і воркшопи. Підготовчий етап обмежений, а технологічна підтримка і моніторинг менш активні. У варіанті «NORMAL» проєкт передбачає глибше навчання з розробкою комплексних програм, участь міжнародних експертів, детальний аналіз потреб громади та широкий спектр навчальних занять. Технологічна підтримка і моніторинг прогресу більш активні, що дозволяє відстежувати результати та ефективність навчання.

8. Послуги підприємства «Vaxtkraft» можна розділити на дві категорії: соціальні та комерційні. Серед соціальних послуг входять безкоштовні семінари для аграріїв та менеджерів у сфері сільського господарства, консультації з питань озеленення територій, обмін насіння та технологій. Комерційні послуги включають у себе платні семінари з використанням питомника, продаж рідкісного насіння та технологій, організацію майстер-класів, виїзду консультацію, комерційну співпрацю, продаж навчальних матеріалів. Для фінансового забезпечення проєкту можна використовувати різні методи монетизації, такі як плата за участь в програмі, консультаційні послуги, партнерство з місцевими підприємствами, продаж спеціалізованого обладнання, організація платних навчальних заходів, створення та продаж навчальних матеріалів, отримання фінансування від держави або міжнародних організацій, а також за допомогою спонсорства та реклами. Важливо враховувати особливості конкретного проєкту і регіону, в якому він діє, для вибору найбільш ефективних методів монетизації.

9. Проєкт «LIGHT» має коротший період окупності (5 місяців порівняно з 7 місяцями у проєкта «NORMAL»), що означає, що він повертає інвестиції швидше. Однак, внутрішня норма прибутковості для проєкту «LIGHT» є дуже високою - 383.6%, що може вказувати на великі ризики або нестабільність проєкту. Проєкт

«NORMAL» має трохи довший період окупності і трохи меншу внутрішню норму прибутковості (362.6%), але при цьому він має більший чистий приведений дохід - 15,601,485.59 тис. грн порівняно з 10,769,259.84 тис. грн у проекту «LIGHT». Це може вказувати на більш стабільний і доцільний проект з точки зору довгострокової прибутковості. Обидва проекти мають високу ставку дисконтування, що може впливати на їхню ефективність і ризику. У виборі між цими двома проектами слід враховувати баланс між короткостроковою і довгостроковою прибутковістю, а також ризиками, пов'язаними з внутрішньою нормою прибутковості.

АНОТАЦІЯ

Малахатка Д. С. «Економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства (на прикладі VAXTKRAFT ROSENHAGEN)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньо-професійною програмою «Муніципальне підприємництво». Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – Аналіз внутрішньої структури підприємства «VAXTKRAFT ROSENHAGEN», його ресурсного потенціалу, організаційної культури, а також взаємодії з зовнішнім середовищем – конкурентами, ринком, регуляторними структурами та іншими зацікавленими сторонами.

У роботі було досліджено сутність та функції стратегії розвитку підприємства. Описано основні види стратегій розвитку підприємства та проаналізовано стратегічні аспекти зовнішньоекономічної діяльності. Оцінена кон'юнктурна тенденція на ринку рослин України.

Проаналізовано загальну характеристику підприємства «VAXTKRAFT ROSENHAGEN» та надано детальний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Проведено аналіз конкурентного середовища «VAXTKRAFT ROSENHAGEN». Проведена оцінка конкурентоспроможності підприємства в обраному ринковому сегменті.

Проведена оцінка основних параметрів створюваного проекту «комерційного озеленіння» територіальних громад. Надано детальний аналіз ризиків проекту та пропозицій щодо їх мінімізації.

Ключові слова: рослинництво, територіальні громади, підприємництво, економічна ефективність, комерційне озеленіння..

ANNOTATION

Malakhatka D. "Economic substantiation of the enterprise development strategy (on the example of VAXTKRAFT ROSENHAGEN)".

Qualification work for a master's degree in specialty 076 "Entrepreneurship, trade and exchange activities" under the master's program "Municipal entrepreneurship". – Odessa National Economic University. – Odessa, 2023.

The article examines the essence and functions of the enterprise development strategy. The main types of enterprise development strategies are described and the strategic aspects

of foreign economic activity were analyzed. The market trend in the Ukrainian plant market is assessed.

The general characteristics of the enterprise "VAXTKRAFT ROSENHAGEN" are analyzed and a detailed analysis of the financial and economic activities of the enterprise is provided. An analysis of the competitive environment of "VAXTKRAFT ROSENHAGEN" has been carried out. The competitiveness of the enterprise in the selected market segment was assessed.

The main parameters of the project of "commercial landscaping" of territorial communities were assessed. A detailed analysis of project risks and proposals for their minimization is provided.

Keywords: plant growing, territorial communities, entrepreneurship, economic efficiency, commercial landscaping.